

► ManMade

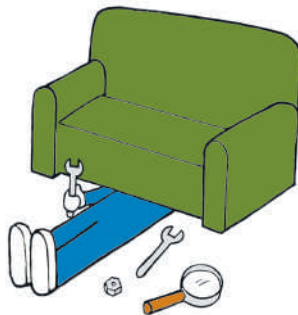
Water

Hoe zit het met de maakbaarheid van water? Water is een uniek product op onze planeet, het ondergaat al miljoenen jaren een heel eigen, eindeloze cyclus van verdampen, neerslaan, en verdampen. Daar hoef je als mens dus niets aan te doen.

Maar zoals vaker met heel eenvoudige zaken, voordat je het weet zit je opgezadeld met een serie problemen. Dat begint met de definitie van water. Zout water, brak water en zoet water zijn de hoofdgroepen. Drinkwater is een bijzondere kwaliteit zoet water. Water is er voldoende op onze aarde maar met het zoete en vooral het schone, drinkbare water is het behelpen. Dat heeft te maken met de grootte van de wereldbevolking, de menselijke activiteit én met de keuze van de mens om te wonen waar gewoond moet worden.

Zo heeft een nog steeds groeiende stad als Las Vegas een enorme behoefte aan zoet water, het nabij gelegen kunstmatige Lake Mead wordt in een gestaag tempo 'leeggedronken'. Las Vegas ligt midden in het land, toegang tot ander water dan aangevoerd via rivieren of kunstmatige leidingen is er niet.

Dat is anders als je in een zoetwaterarme plaats dicht bij zee woont of werkt. Zout water is met een beetje krachtsinspanning goed om te toveren tot zoet water. Verdampen is een mogelijkheid, maar dat gaat heel langzaam of kost betrekkelijk veel energie. De meest efficiënte manier om zout water zoet te maken is met

Illustratie Tomas Schats

de omgekeerde osmosetechniek. De slimheid zit in het omdraaien van een bestaand principe. Osmose is een natuurlijk verschijnsel waarbij water vrij kan stromen door halfdoorlatende celmembranen; zouten en andere opgeloste stoffen kunnen dat niet. Bij omgekeerde osmose wordt zout water onder hoge druk langs een set kunstmatige membranen gestuurd. Het membraan functioneert als filter voor het zout en via een aantal hergang tot ander water dan aangevoerd via rivieren of kunstmatige leidingen is er niet.

JOOST ALFERINK

► de krant van gisteren

Oude kranten, wat moet je ermee? Je kunt er vis in verpakken, of servies. Of je maakt er papier-maché van en gaat lekker bootseren. Tien redacteuren van de redactie vormgeving van nrc.next gebruiken de

krant van gisteren als basis voor nieuwe 'kunst'. De komende acht weken elke dag een tweede ronde voor een oude next. Vandaag vormgever Miriam Vieveen, met de krant van 30 juli.

► getweet

Jouw nieuwstweet hier? Zet #nrcnext in je bericht.

Ik ontwikkel een nieuwe danstaal

Zo blijft Nanine Linning geïnspireerd

► Nanine Linning (32) staat aan het begin van een internationale carrière als choreograaf.

► „Ik droom altijd groter dan mogelijk is.”

Door MARJOLEIN KOOYMAN
Morgen begint Nanine Linning met haar nieuwe baan. De Nederlandse choreografe wordt artistiek leider van het Tanztheater Osnabrück. Tegelijkertijd zal ze haar dansgezelschap in Nederland aanhouden. „Volwassen worden op twee benen”, noemt ze haastappen maak je zoet water. Wereldwijd wint het verdampen het nog in ruime mate van de omgekeerde osmosetechniek. Dat komt doordat de meeste ontziltingsinstallaties in het Midden-Oosten staan en dat is juist de plek op aarde waar de benodigde energie voor het specifieke ‘flash-verdampen’ nog ruimschoots aanwezig is.

wakker worden en uit mijn bed springen. De moeilijkheid ligt hem vooral in de uitwerking van de ideeën, maar door creativiteit komt er altijd een oplossing. Soms niet meteen, maar wel op de lange termijn.”

Hoe gaat dat dan?

„Momenteel ben ik bezig met een voorstelling over Siamese tweelingen. Daar heb ik al langere tijd een fascinatie voor. Hoe voelt dat om altijd aan elkaar vast te zitten, samen een auto te besturen, een vriendje te delen, en wat als de één van blauw houdt en de ander van groen? Ik ben mij gaan verdiepen in Siamese tweelingen. Ik heb onderzoeken gelezen, plaatjes verzameld en geëxperimenteerd met de dansers door ze aan elkaar vast te binden. Eigenlijk gaat de voorstelling over de eeuwige zoektocht naar een wederhelft. Waarom

Een week als deze

Maandag Als het even kan sport ik 's ochtends van acht tot elf. 's Middags artikelen gelezen over mijn nieuwe voorstelling *Synthetic Twin* en muziek geluisterd.

Dinsdag Weer gesport, daarna paspoppen bekeken voor het decor en gewerkt aan mijn website: naninelinning.nl

Woensdag Overleg met decorontwerpers. Daarna gewerkt aan de subsidieaanvraag voor mijn nieuwe Nederlandse productie *Endless Song of Silence*.

Donderdag Gesport onder begeleiding van een personal trainer, een interview gegeven en overleg gehad met een producent.

Vrijdag Werkoverleg gehad en 's middags gebrainstormd over de posters en flyers van *Endless Song of Silence*.

Spreek je op die manier je publiek aan?

„Ja, ik vind het belangrijk om emoties en gevoelens te ontlocken bij het publiek. Voor iedere voorstelling ontwikkel ik nieuwe danstalen die universeel zijn en die mensen direct voelen en herkennen bij zichzelf. Bij klassieke balletvoorstellingen is de taal heel ingewikkeld en vastgelegd in bepaalde codes. Als een danseres bijvoorbeeld haar armen naar voren kruist, vindt ze iemand leuk. Ik probeer juist mijn taal te baseren op universele emotionele codes. Iedereen van Afrika tot in Azië weet hoe het voelt om verdrietig te zijn, of verliefd. Daarvandaan werk ik, zodat ook een leuk als jij mijn voorstellingen kan zien, ervaren en begrijpen.”

Wat wil je in de toekomst nog maken?

„Ik heb nog zoveel ambities. Ik zou heel graag een opera willen maken.

Voor mij is dat de ultieme kunstvorm, alle disciplines vallen erin samen. Dansen is het ondergeschoven kindje in de opera. Als er een pauze valt, dan worden er wat bewegingen uitgevoerd. Ik denk dat ik vanuit mijn expertise als choreograaf iets toe kan voegen aan de bestaande operatraditie. Ook wil ik nog graag een videoclip maken. Dan spreek je een heel groot en breed publiek aan. In de videoclipwereld is nog veel te verbeteren. De dans die nu wordt gebruikt, is heel beperkt en veel clips lijken op elkaar. Door met anders getrainde dansers te werken zou ik het genre videoclip naar een ander niveau willen tillen. Ook zou ik meer met andere kunstenaars willen samenwerken. Kunstenaars als David LaChapelle, Björk en Damien Hirst inspireren mij om het beste uit mijzelf te halen. Ik weet niet of ik ooit een project met hen zal gaan doen, maar ik beschouw deze kunstenaars als een stok achter de deur om beter mijn best te doen.”

Wat doe je ervoor om je ambities te realiseren?

„Ik durf groot te dromen. Daarom ben ik ook gekomen waar ik nu ben. Door altijd groter te dromen dan mogelijk was. Door mijn dromen uit te spreken en op te schrijven, maak ik ze een stuk concreter. Daarna betrek ik andere mensen erbij om mij te helpen. Bovendien ben ik niet bang. Regelmatig denk ik bij mijzelf, hoe moet ik dit krankzinnige plan nu weer realiseren? Maar als ik twee tellen mijn ogen dicht doe, heb ik weer alle vertrouwen in mijzelf. Gebeurtenissen hebben een eigen logica en een eigen timing. Ik probeer de dingen zo min mogelijk te forceren en meestal, als ik er klaar voor ben, gebeurt het. Eigenlijk wou ik vijf jaar geleden al op internationaal niveau werken, maar ik moest toen nog te veel leren. Ik ben heel positief en flexibel ingesteld. Als ik 'nee' te horen krijg, incasseer ik dat twee minuten en begin ik met een volgend plan om mijn doel wel te kunnen realiseren. Dat is het leuke aan het kunstenaar mogen zijn. Er zijn meer wegen naar een doel toe. Als je maar stevig genoeg inzet op een doel, wordt het vanzelf de realiteit.”

Hoe beeld je de concepten die je fascineren uit?

„Ik en mijn dansers beelden nooit iets uit. Dat is een vloek in de danswereld, we zijn geen mimespelers! Wij laten mensen iets zien met bewegingen, een danstaal. Bij *Bacon*, één van mijn vorige producties, wilde ik een voorstelling maken over wat ik ervoor bij het kijken naar het werk van de schilder Francis Bacon. Zijn schilderijen zijn heel fysiek en vragen om dans en beweging. Lichaamsdelen vloeien in elkaar over en verdwijnen in de schaduw. Het is de constructie en deconstructie van het lichaam.

In de voorstelling wou ik daarom mijn dansers uitkleden en van alle sociale bagage ontdoen. Als hompen vlees. Om dat te bereiken heb ik de dansers aan hun enkels opgehangen boven het binnenkomende publiek. Daar ontleem je iemand zijn menselijkheid mee, het roept een heel naar gevoel op.”

Waar vind je de inspiratie voor de inhoud van je stukken?

„De ultieme manier van kunst maken is je leven leiden. Heel intens leven door alles in je op te nemen. Vijf of zelfs vijftien jaar later kunnen de verschillende ervaringen zich gevormd hebben tot een idee. Eigenlijk is het net als molecuulair koken: je stopt verschillende ingrediënten bij elkaar en na jaren onderzoek komt er een ijsblokje met olijsmaak uit. Dat ijsblokje is niet geïnspireerd op iets, het is het resultaat van een krankzinnige kronkel in iemand zijn hoofd. Dat geldt ook voor inspiratie. Ik zie inspiratie niet als iets wat van buiten komt. Inspiratie zit in mij. Het wordt gevormd door mijn emoties en gevoelens. Het schreeuwt om naar buiten te komen. Van inspiratie kan ik 's nachts

Foto Mieke Meessen